

Pliding: Suatu Kajian Perbandingan di Antara Malaysia dan United Kingdom (Pleadings: A Comparative Study between Malaysia and the United Kingdom)

TANG JIA YEARN*
PUTERI AISYAH MEGAT MOHD AZLAN
SHAHRUL MIZAN ISMAIL

ABSTRAK

Pliding merupakan satu set fakta yang memperincikan kausa tindakan plaintif atau pembelaan defendan. Pliding memainkan peranan yang amat besar dalam mengenal pasti isu atau perkara dalam sesebuah kes. Pliding juga penting dalam memaklumkan kepada pihak-pihak mengenai kes yang perlu mereka hadapi dan seterusnya menyediakan mereka untuk mengambil langkah untuk mengendalikan suatu kes. Perbandingan antara Malaysia dan United Kingdom dilakukan kerana Malaysia banyak merujuk kepada kes-kes United Kingdom yang melibatkan tatacara sivil. Objektif artikel ini adalah untuk membincangkan isu-isu yang telah timbul berkenaan dengan pliding dan memberi pencerahan mengenai perbezaan antara undang-undang pliding di Malaysia dan United Kingdom. Penyelidikan artikel ini dijalankan melalui kaedah doktrinal di mana sumber undang-undang negara yang berbeza telah dikaji untuk mencapai tujuan artikel ini. Antara isu yang telah dikenalpasti adalah masa yang ditetapkan bagi penutupan pliding, perkara yang perlu diplid dengan khusus dan pembatalan pliding serta pengendorsan atas alasan penyalahgunaan proses. Hasil kajian ini juga bertujuan untuk mendedahkan pembaca kepada kes-kes United Kingdom yang berpotensi untuk menjadi duluan kepada Malaysia kerana Malaysia masih lagi tidak mempunyai kes-kes yang membincangkan mengenai isu-isu tertentu.

Kata kunci: Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012; Civil Procedure Rules (UK); pliding; pembatalan pliding; penutupan pliding

ABSTRACT

A pleading is a set of facts detailing the plaintiff's cause of action or the defendant's defense. Pleading plays a huge role in identifying the issues or matters of a case. Pleadings are also crucial in informing the parties about the case they need to confront, subsequently preparing them to work out on the lawsuit. Comparison of laws in regard to pleadings between Malaysia and the United Kingdom is made because Malaysia refers a lot to United Kingdom cases involving civil procedure. The objective of this article is to discuss the issues that have arisen with respect to pleading and provide enlightenment on the differences between the law governing pleadings in Malaysia and the United Kingdom. The research of this article is conducted through doctrinal methods in which different legal sources from the chosen countries have been studied to achieve the purpose of this paper. Among the issues that have been identified are the time set for the closing of the pleadings, matters that need to be pleaded specifically and the striking out of pleadings on the grounds of abuse of process. The results of this study also aim to expose the reader to United Kingdom cases that have the potential to serve as a precedent for Malaysia as Malaysia still does not have cases that discuss certain issues.

Keywords: Rules of Court 2012; Civil Procedure Rules (UK); pleadings; striking out of pleadings; close of pleadings

PENGENALAN

Menurut Barron's Law Dictionary, pliding adalah fakta material yang membentuk kausa tindakan bagi pihak Plaintiff atau membentuk pembelaan bagi pihak defendan. Pernyataan adalah bukan semata-mata logik tapi fakta material. Perbahasan undang-undang dan peruntukan undang-undang sebagai otoriti adalah juga bukan pliding. Di dalam pliding tersebut, terdapat beberapa fakta yang membentuk

kausa tindakan bagi plaintif, atau butiran pembelaan yang diberikan oleh defendan. Pliding boleh juga menjadi dakwaan oleh pihak plaintif ataupun penafian mengenai fakta tertentu atau apa-apa pernyataan yang menyokong atau menidakkan di bawah prinsip undang-undang¹.

Menurut Raja Azlan Shah FJ dalam kes *Chartered Bank v Yong Chan*², bagi mengekalkan standard yang tinggi di dalam mahkamah, pergantungan ke atas pliding tidak boleh berhenti setakat formaliti semata-

mata. Seterusnya, di dalam *Ferrel v Secretary of State*³. Mahkamah telah memutuskan bahawa pliding memainkan peranan utama dalam tindakan sivil. Plying tidak boleh dihiraukan begitu sahaja kerana ia adalah penting. Rentetan dari itu, pliding masih lagi boleh digunakan bagi membuktikan persoalan dan isi yang penting, di samping bertujuan untuk mendefinisikan isu. Seterusnya, pliding juga bertujuan untuk memaklumkan pihak-pihak yang terlibat dengan lebih awal mengenai tindakan sivil tersebut dan seterusnya membolehkan pihak-pihak untuk menentukan apakah langkah seterusnya yang perlu diambil.

Maka, ini membawa ke persoalan yang seterusnya iaitu apakah yang menyebabkan pliding dikira sebagai sesuatu yang penting dalam tindakan sivil? Bagi menjawab persoalan ini, fungsi pliding dikaji dengan teliti. Didapati bahawa pliding berfungsi untuk memberi notis terhadap pihak yang terlibat dengan tindakan sivil tersebut. Ia juga berfungsi untuk penentuan isu-isu penting bagi memudahkan mahkamah untuk mengadili dan menyelesaikan pertikaian di antara pihak yang terlibat. Oleh itu pihak-pihak dalam kes adalah terikat dengan apa-apa yang telah dinyatakan di dalam pliding dan isu-isu yang akan dibangkitkan adalah terhad kepada apa yang telah dinyatakan di dalam pliding.⁴

Sehubungan itu, kes yang relevan ialah kes *Novotel Societe d'Investissements et d'Exploitation Hoteliers & Anor v Pernas Hotel Chain (Selangor)*⁵ di mana Mohamed Azmi SCJ telah menyatakan bahawa Novotel adalah terikat kepada pliding. Oleh itu, adalah penting bagi menentukan perkara yang perlu dibincangkan sewaktu fasa pliding kerana pihak-pihak akan terikat sehinggalah habis perbicaraan.

Prinsip bahawa pihak-pihak adalah terikat kepada pliding ini masih lagi digunapakai sehingga sekarang seperti yang boleh dilihat dalam kes *Dr Shaari Isa & Anor v Tan Sri Harris bin Mohd Salleh*⁶ di mana Mahkamah telah menyatakan dalam penghakiman bahawa dalam semua kes sivil, plaintif adalah terikat kepada apa yang telah diplidkan. Ini bermaksud walaupun pindaan kepada pliding adalah dibenarkan tetapi ia adalah penting untuk diingatkan bahawa perkara yang tiada dalam pliding tidak akan dibenarkan untuk dibawa ke hadapan mahkamah. Mahkamah dalam kes tersebut juga merujuk kepada kes *JCT Ltd v Muniandy Nadasan*⁷.

Maka, jika plaintif gagal menyampaikan pernyataan tuntutan kepada defendan dalam

masa yang ditetapkan, tuntutan tersebut boleh diberhentikan dan jika defendan gagal menyampaikan pembelaannya dalam tempoh yang ditetapkan, plaintif mungkin boleh mendapatkan penghakiman terus.

SEJARAH PLIDING

Dapat dilihat bahawa sivil prosiding di Malaysia banyak merujuk kepada undang-undang United Kingdom. Maka, adalah lebih jelas untuk melihat aspek sejarah pliding dari perspektif United Kingdom. Di dalam mahkamah United Kingdom, pliding pada asalnya dilakukan secara lisan. Sistem ini dibangunkan di mahkamah Inggeris sejurus selepas Penaklukan Norman dan ia diamalkan sehingga ia diperbaharui selepas abad kesembilan belas di mana ia kemudiannya dipanggil "*common law pleading*"⁸.

Seperti yang diperkatakan sebelum ini, pliding adalah dilakukan secara lisan dan bukan bertulis, dan dijalankan dengan cara berikut:

1. Apabila hadir di mahkamah, setiap pihak membuat pernyataan lisan tentang fakta yang menjadi sandaran di mahkamah terbuka.
2. Hakim wajib untuk menyederhanakan kontroversi lisan ini sehingga mencapai tahap di mana perkara tertentu disahkan oleh satu pihak dan dinafikan oleh pihak yang lain.
3. Apabila perkara ini dicapai, kedua-dua pihak akan menentukan isu pada akhir pliding mereka.
4. Jika sesuatu isu itu ialah persoalan undang-undang, ia akan diputuskan oleh hakim manakala jika ia adalah persoalan fakta, ia akan dibicarakan mengikut salah satu cara perbicaraan yang wujud pada ketika itu.
5. Semasa pliding lisan di mana isu-isu dipastikan, catatan dibuat di atas kertas oleh seorang pegawai mahkamah tentang dakwaan yang dibuat oleh setiap pihak secara bergilir-gilir.
6. Pada kertas ini juga telah dimasukkan notis singkat tentang sifat tindakan dan tindakan mahkamah itu sendiri. Perkara ini dipanggil 'rekod' dan adalah daftar rasmi pliding itu. Ia telah dipelihara sebagai kesaksian yang kekal, intrinsik, dan boleh diterima bagi semua prosiding yang berkaitan. Pliding lisan ini disampaikan sama ada oleh pihak itu sendiri atau wakilnya⁹.

Secara beransur-ansur, ia menjadi suatu amalan bagi pemohon untuk memasukkan kenyataannya dalam kertas, di mana pihak lawan akan mempunyai

akses untuk menyediakan pembelaanya. Setelah sekian lama, bagi mengurangkan kesulitan, satu amalan telah muncul sewaktu pemerintahan Edward IV di mana pemohon menyampaikan pliding tersebut secara bertulis¹⁰. Amalan ini mula dipraktikkan secara lebih meluas kerana ia memudahkan semua pihak.

Bagaimanapun, walaupun pliding secara lisan telah jarang digunakan, ia masih lagi tidak mengubah bentuk dakwaan yang akan dibuat. Prinsip-prinsip yang sama masih lagi berkuatkuasa, dan pihak-pihak tersebut setuju kepada satu isu dalam pliding bertulis sepertimana yang dilakukan secara lisan di mahkamah¹¹.

Mahkamah di Malaysia mengguna pakai sistem sekarang di mana pihak dalam tindakan sivil tersebut haruslah menyatakan tuntutan mereka untuk memastikan pihak lawan dapat bersiap sedia untuk memberikan pembelaan bagi pihak mereka. Jikalau dilihat pada sistem yang lama, prosedur yang terlibat ialah pihak-pihak akan cuba menyembunyikan sebanyak yang mungkin apa yang akan perlu dibuktikan di mahkamah. Namun boleh dilihat bahawa ia akan membuat pihak lawan akan terkejut dan berkemungkinan untuk gagal dalam menyediakan pembelaan yang baik untuk pihaknya¹².

Seterusnya, artikel ini membincangkan beberapa isu berkaitan pliding seperti isu melibatkan masa yang ditetapkan bagi penutupan pliding, perkara yang perlu dipidkan dengan khusus dan pembatalan pliding serta pengendangan atas alasan penyalahgunaan proses. Seterusnya, perbandingan akan dilakukan antara Malaysia dan United Kingdom.

ISU BERKAITAN PLIDING SEPERTI YANG DILIHAT DI MALAYSIA DAN UNITED KINGDOM

MELEBIHI MASA YANG DITETAPKAN BAGI PLIDING

1. Masa yang ditetapkan bagi penutupan pliding di Malaysia

Masa yang ditetapkan bagi penutupan pliding boleh dilihat dalam Aturan 18 Kaedah 20 Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012 ('KKM'):

“Pliding dalam suatu tindakan adalah disifatkan tertutup-

- (a) pada tamatnya empat belas hari selepas penyampaian jawapan atau, sekiranya tidak ada jawapan tetapi hanya pembelaan kepada suatu tuntutan balas, selepas penyampaian pembelaan kepada tuntutan balas itu; atau
- (b) sekiranya jawapan dan pembelaan kepada tuntutan balas itu tidak disampaikan, apabila tamatnya empat belas hari selepas penyampaian pembelaan itu.

(2) Pliding dalam suatu tindakan disifatkan tertutup pada masa yang diperuntukkan oleh perenggan (1) walaupun apa-apa permintaan atau perintah mendapatkan butiran telah dibuat tetapi belum dipatuhi pada masa itu.”¹³

Sekiranya selepas empat belas hari masih lagi tiada balas dari pihak yang terlibat maka pliding akan dianggap ditutup. Namun begitu, tempoh masa tersebut masih lagi boleh dipanjangkan dengan kebenaran pihak yang terlibat dalam tindakan sivil tersebut. asalkan ia dalam bentuk bertulis dan perkara tersebut dimohon kepada mahkamah untuk memanjangkan tempoh masa tersebut¹⁴.

Walaupun terdapat kelonggaran, tempoh masa yang ditetapkan dalam KKM 2012 masih perlu dipatuhi apabila dirujuk kepada kes *Yew Yin Lai v Teo Meng Hai & Anor*¹⁵ di mana telah diputuskan bahawa untuk memohon penambahan tempoh masa, pihak tersebut perlu mempunyai sebab yang kukuh, serta penjelasan yang menyokong pemfailan permohonan tersebut selepas tutupnya pliding¹⁶. Sekiranya tiada penjelasan diberikan maka permohonan bagi penambahan tempoh masa akan ditolak oleh Mahkamah.

Prosedur yang perlu diikuti bagi permohonan tersebut perlu dibuat dengan notis permohonan yang disokong dengan affidavit sokongan yang menjelaskan sebab mengapa perlu dibuka semula pliding tersebut. Didapati dari segi praktikal, permohonan ini sering dilakukan secara lisan kepada Mahkamah tanpa perlu memfailkan permohonan yang formal bagi menjimatkan masa¹⁷. Terdapat pandangan

yang menyatakan bahawa penyampaian secara lisan ini tidak mengikut apa yang telah ditulis dalam KKM.

Hal ini kerana, Aturan 18 Kaedah 20 KKM adalah bertujuan untuk mempercepatkan proses litigasi. Sekiranya ia dilakukan secara lisan, ini akan memberi ruang untuk pihak-pihak dalam tindakan sivil untuk membuat permohonan dan seterusnya melewati proses litigasi¹⁸. Menurut kes *Ratnam lwn Cumarasamy & Anor*¹⁹, telah dinyatakan bahawa tujuan tempoh masa tersebut ditetapkan adalah supaya terdapat jadual masa untuk tujuan litigasi. Selain itu, dalam kes *Presiden Persatuan Lung Yen Manjung Perak v K&L Family Sdn Bhd*²⁰ Mahkamah telah memutuskan bahawa permohonan tersebut telah difailkan pada tahap awal prosiding dan telah diserahkan kepada pihak lawan sebelum pliding telah ditutup dengan merujuk kepada Aturan 18 Kaedah 20 KKM.

Apabila tiada permohonan bagi lanjutan dipohon di Mahkamah maka penghakiman interlokutori boleh dilaksanakan. Ini boleh dilihat dalam kes *Sa'Amran a/l Atan v Fazlina binti Mihad dan satu lagi*²¹ di mana Responden-Responden telah gagal untuk memfailkan pembelaan baru dan permohonan bagi lanjutan masa juga tidak dipohon. Mahkamah memutuskan bahawa ia merupakan pelanggaran Aturan 18 Kaedah 20 KKM. Lantaran itu, kegagalan dalam memfailkan pembelaan selepas tamat 14 hari membolehkan penghakiman interlokutori dan gantirugi seperti yang telah diperuntukan di Aturan 19 KKM.

2. Masa yang ditetapkan bagi penutupan pliding di United Kingdom

Di United Kingdom, Mahkamah berpendapat kebenaran mahkamah tidak akan diberikan melainkan ia amat-amat diperlukan²². Ini bertujuan bagi memastikan proses pliding yang lebih lancar²³. Antara kes yang menyatakan mengenai isu ini boleh dilihat dalam kes *Norris v Beazley*²⁴. Mahkamah memutuskan bahawa sekiranya permohonan tersebut dibenarkan, ia akan memberikan kelebihan kepada pihak tersebut. Prosedur ini perlu dipatuhi dengan sewajarnya untuk mengelakkan pihak-pihak dalam kes untuk melanjutkan tempoh yang ditetapkan dalam pemfailan pliding.

Permohonan untuk contohnya pembelaan selepas penutupan pliding adalah dikira

sebagai pelanggaran peraturan kerana defendan sepatutnya meletakkan semua pembelaannya sebelum pliding ditutup. Perbuatan ini disamakan dengan pelanggaran peraturan bagi writ di mana writ gagal dihantar dalam tempoh yang sepatutnya. Apa yang menentukan penerimaan permohonan bagi memanjangkan tempoh pliding adalah bergantung kepada perspektif Mahkamah dalam menentukan pematuhan terhadap peraturan²⁵.

Millet LJ telah merujuk kepada kes *Cropper v Smith*²⁶ di mana tujuan Mahkamah adalah untuk menentukan hak-hak pihak dan bukan untuk menghukum kesilapan yang dilakukan. Sekiranya ia tidak berunsurkan penipuan, maka Mahkamah sebolehnya tidak boleh bertindak atas alasan disiplin tapi lebih kepada untuk menyelesaikan isu dalam kontroversi tersebut.

3. Analisis dan Pendapat

Bagi analisis perbandingan, United Kingdom mempunyai kedudukan yang lebih kurang sama dengan Malaysia. Kes di Malaysia yang boleh dirujuk sekali lagi ialah *Ratnam lwn Cumarasamy & Anor*²⁷ di mana ia memberi penekanan bahawa tempoh tersebut bertujuan sebagai jadual masa untuk tujuan litigasi di mana masa Mahkamah tidak akan dibazirkan. Mahkamah dalam kes ini telah merujuk kepada kes United Kingdom iaitu kes *Atwood v Chichester*²⁸ di mana hakim telah menyebut mengenai bagaimana permohonan yang lambat telah menyimpang dari amalan biasa. Bertitik tolak dengan kenyataan di atas, kes di Malaysia merujuk kepada kes di United Kingdom bagi prinsip yang dipakai di United Kingdom di mana prinsip tersebut ialah perlu ada sebab material yang membolehkan Mahkamah untuk membenarkan pelanjutan masa.

Malaysia dan United Kingdom memberi penekanan ke atas mematuhi tempoh masa yang diberikan dan memerlukan sebab atas kelewatan untuk membolehkan pelanjutan masa tersebut. Kedua-dua Mahkamah berpendapat bahawa dengan mengikut tempoh masa tersebut, proses litigasi menjadi lebih lancar dan ia tidak membazir masa Mahkamah dengan pelanjutan tempoh masa pliding.

United Kingdom mempunyai kedudukan yang lebih tegas dibandingkan dengan Malaysia. Namun kedudukan ini telah mula longgar di mana ia bergantung kepada persepsi hakim bagi

tahap pematuhan terhadap peraturan., manakala, Malaysia mempunyai pandangan yang lebih ringan di mana permohonan adalah lebih mudah untuk dilakukan kerana ia boleh dilakukan dalam bentuk lisan²⁹. Maksim undang-undang “*justice delayed is justice denied*” menjadi relevan dalam menentukan yang manakah yang membawa kepada keadilan. Penulis-penulis berpendapat, dengan kedudukan yang lebih tegas, jadual masa litigasi yang ditentukan Mahkamah dapat diikuti dan seterusnya melancarkan proses bagi pihak yang terkesan untuk mendapatkan keadilan.

PERKARA YANG PERLU DIPLID DENGAN KHUSUSNYA

Pliding bertindak sebagai pemberitahuan atau notis kepada pihak lawan dalam sebuah tuntutan atau pembelaan. Secara umumnya, mahkamah tidak boleh menentukan suatu kes sekiranya perkara atau butiran tidak diplidkan dengan khusus. Mahkamah Agung dalam kes *Gimstern Corporation (M) Sdn Bhd & Anor v Global Insurance Co Sdn Bhd*³⁰ memutuskan bahawa mahkamah tidak akan melayan dakwaan yang dibawa oleh perayu kerana isu-isu yang dibangkitkan dalam perbicaraan tidak diplid dalam pernyataan pembelaan mereka. Suatu perkara perlu diplid dengan khususnya untuk memastikan agar pihak lawan tidak terkejut dengan dakwaan yang baru semasa perbicaraan dan diprejudis dalam pembelaannya. Peruntukan yang relevan untuk konteks ini di Malaysia adalah Aturan 18 Kaedah 8 KKM. Dalam kes *Tan Ah Tong v Parveen Kaur*³¹ yang didengari dalam Mahkamah Rayuan, defendan dalam kes perlu membuktikan kewujudan beberapa perkara seperti paksaan, salah nyataan dan penipuan untuk mewujudkan kenyataan bahawa dia tidak pernah memasuki suatu perjanjian jual beli. Namun demikian, selepas mahkamah meneliti fakta kes, mahkamah mendapati bahawa defendan telah gagal untuk memplidkan perkara-perkara tersebut dengan secara khusus dalam pernyataan pembelaan seperti yang diperlukan di bawah Aturan 18 Kaedah 8 KKM. Kegagalan untuk memplidkan kesemuanya atau salah satu perkara bermaksud pihak-pihak tidak boleh bergantung kepada dakwaan atau pembelaan yang ingin dikemukakan.

Undang-undang adalah jelas bahawa mahkamah adalah terikat dengan pliding, sama seperti pihak-pihak dalam kes itu sendiri. Dalam kes *Jugajorthy Visvanathan & Anor v Pentadbir Tanah Daerah, Daerah Seberang Perai Tengah Pulau Pinang*

& *Ors*³², Mahkamah Rayuan memutuskan pada peringkat awal kes dan sebelum meneruskan prosiding kes dengan lebih jauh lagi, pihak-pihak yang terlibat perlu mengingati bahawa undang-undang adalah jelas bahawa perayu atau plaintif adalah terikat dengan pliding mereka sendiri. Sekiranya suatu perkara tersebut tidak diplid secara khususnya, mahkamah boleh mengarahkan pihak-pihak untuk meminda pliding mereka atau mahkamah akan mengambil kira fakta kegagalan pihak-pihak untuk memplidkan perkara ini dalam memutuskan kes tersebut. Namun begitu, mahkamah ada kalanya juga tidak akan membenarkan pihak-pihak daripada bergantung kepada perkara yang tidak diplidkan. Sebagai contoh dalam kes *Mustafa Bin Osman v Lee Chua & Anor*³³, kepenyalahan undang-undang (*‘illegality’*)³⁴ tidak perlu dinyatakan dalam pliding secara khusus. Sekiranya kepenyalahan undang-undang dibawa kepada perhatian mahkamah sebelum tindakan dibicarakan, mahkamah, selepas berpuas hati bahawa urusan yang berkenaan adalah sesungguhnya menyalahi undang-undang, mahkamah mempunyai kewajiban untuk bertindak terhadapnya. Namun demikian, ia adalah tanggungjawab peguamcara untuk memplidkan suatu perkara dengan khusus dalam pliding. Isu yang timbul adalah untuk mengenal pasti perkara yang perlu diplid dengan khususnya supaya suatu kes boleh dijalankan dengan lancar dan dibenarkan oleh mahkamah.

1. Perkara yang perlu diplid dengan khususnya di Malaysia

Di Malaysia, Aturan 18 Kaedah 8(1) KKM memeruntukan bahawa: -

“Aturan 18 Kaedah 8(1)

- (1) Suatu pihak hendaklah dalam apa-apa pliding yang berikutan daripada suatu pernyataan tuntutan merayu dengan khususnya apa-apa perkara, misalnya, pelaksanaan, pelepasan, apa-apa statut had masa yang relevan, fraud, atau apa-apa fakta yang menunjukkan kepenyalahan undang-undang –
 - (a) yang dikatakannya mejadikan apa-apa tuntutan atau pembelaan pihak lawan tidak dapat dipertahankan.
 - (b) yang, sekiranya tidak dirayu dengan khususnya, mungkin menyebabkan pihak lawan tidak menyangkakannya; atau

- (c) yang menimbulkan isu fakta yang tidak berbangkit daripada pliding yang sebelumnya.”³⁵

Secara amnya, perkara yang perlu diplidkan dengan khusus dalam suatu pernyataan tuntutan ialah: - i) Perlaksanaan; ii) Pelepasan; iii) Apa-apa statut had masa yang relevan; iv) Fraud; dan v) Apa-apa fakta yang menunjukkan kepenyalahan undang-undang. Walau bagaimanapun, daripada bacaan secara literal Aturan 18 Kaedah 8(1) KKM, senarai perkara tersebut adalah tidak menyeluruh dan tidak terhad kepada perkara-perkara yang dinyatakan. Antara contoh perkara yang juga perlu dirayu adalah: -

a. Fitnah

Dalam suatu kes fitnah, pihak-pihak perlu memberikan maklumat penuh seperti fakta dan mana-mana perkara yang yang dia sandarkan untuk menyokong tuntutannya dalam pernyataan tuntutan. Rujukan juga boleh dibuat kepada Aturan 78 Kaedah 3 KKM yang menyenaraikan obligasi pihak-pihak untuk memplidkan butiran lanjut. Menurut kes *Belt v Lawles*³⁶, seorang defendan perlu memplidkan pembelaan justifikasi atau keadaan berperlindungan bersyarat secara khusus. Defendan tidak boleh hanya menyangkal perkataan “palsu dan berniat jahat” dalam pernyataan tuntutan. Dalam kes *Tan Seng Hin v Editor of ‘See Hua Daily News’*³⁷, mahkamah telah mendapati bahawa pliding gagal untuk memenuhi tatacara yang perlu dipatuhi berkenaan dengan saman fitnah. Mahkamah juga gagal untuk mengenal pasti secara jelas fakta mengikut undang-undang yang perlu dinyatakan dalam pliding yang merupakan suatu keperluan di bawah Aturan 78 Kaedah 3 KKM.

b. Estoppel

Estoppel perlu diplidkan secara spesifik. Berbeza dengan situasi dalam kes *Coppinger v Norton*³⁸, King’s Bench Division memutuskan bahawa sekiranya salah satu pihak gagal untuk menyatakan fakta material dalam pliding tetapi sekiranya fakta tersebut tidak menyebabkan

pihak lain terkejut atau memprejudis pihak lain, mahkamah boleh menggunakan kuasa budi bicaranya untuk membenarkan maklumat tersebut untuk kepentingan keadilan seperti yang diputuskan dalam kes *Boustead Trading (1985) Sdn Bhd v Arab Malaysian Merchant Bank Bhd*³⁹. Mahkamah dalam kes ini juga memutuskan pihak-pihak wajar untuk menggunakan perkataan ‘estoppel’ dalam pliding mereka, walaupun ketidakgunaan perkataan tersebut tidak akan merosakkan kes mereka kerana mahkamah mempunyai bidang kuasa untuk mengambil kira keseluruhan keadaan kes untuk membenarkan pliding tersebut. Keputusan dalam *Boustead* juga telah dirujuk dalam kes *Richland Trade & Development Sdn Bhd v United Malayan Banking Corp. Bhd*⁴⁰.

c. Kelewatan had masa

Dalam kes *Hytrac Conveyors Ltd v Converters International Ltd*⁴¹, plaintif dalam kes ini telah mengambil sebuah perintah Anton Piller sebelum mengeluarkan writ terhadap 10 orang defendan. Writ tersebut telah diserahkan kepada defendan-defendan dalam kes ini sehari selepas itu tetapi pernyataan tuntutan tidak diserahkan kepada mereka sehingga selepas 12 minggu daripada penyerahan writ. Dalam memutuskan kes ini, mahkamah menjelaskan tindakan plaintif adalah tidak betul dan plaintif seharusnya memulakan tindakan mereka dengan menyediakan pernyataan tuntutan dengan segera selepas selesainya prosiding interlokutori. Dalam suatu kes yang melibatkan kelewatan had masa, plaintif perlu memaklumkan tuntutannya dan jika butiran mengenai konspirasi ingin dibangkitkan, plaintif perlu membangkitkannya dalam pernyataan tuntutan pada mulanya dan bukan pada peringkat kemudian. Di Malaysia, Vincent Ng Kim Khoay J dalam *Te Cheng Hoi v Peh Im Kweng*⁴² telah menolak tuntutan plaintif kerana terdapat kelewatan selama 3 tahun oleh plaintif dalam memfailkan pernyataan tuntutan. Jangka masa yang panjang ini adalah terlalu lama, melampau, berlebihan dan tidak boleh dimaafkan mengikut keadaan.

2. Perkara yang perlu diplid dengan khususnya di United Kingdom

Di United Kingdom, peruntukan untuk perkara yang perlu diplid dengan khususnya di United Kingdom ialah Aturan 18 Kaedah 8 Rules of the Supreme Court ('RSC'). Namun demikian, Rules of the Supreme Court telah dimansuhkan dan telah digantikan dengan Civil Procedure Rules 1998 ('CPR'). Kini, undang-undang ini jelas digariskan bawah Part 16 CPR Statements of Case dan Practice Direction 16. Terdapat beberapa perbezaan utama peruntukan ini dalam RSC dengan CPR: - i) pernyataan kes perlu disahkan dengan sebuah pernyataan kebenaran; dan ii) pernyataan pembelaan perlulah menyeluruh dalam menjawab butiran-butiran tuntutan/pernyataan tuntutan dan penafian ringkas terhadap dakwaan tidak akan mencukupi.

Part 16.4 CPR adalah ditetapkan seperti berikut:

"Contents of the particulars of claim
16.4

(1) Particulars of claim must include –

- (a) a concise statement of the facts on which the claimant relies;
- (b) if the claimant is seeking interest, a statement to that effect and the details set out in paragraph (2);
- (c) if the claimant is seeking aggravated damages or exemplary damages, a statement to that effect and his grounds for claiming them;
- (d) if the claimant is seeking provisional damages, a statement to that effect and his grounds for claiming them; and
- (e) such other matters as may be set out in a practice direction.

(2) If the claimant is seeking interest he must –

- (a) state whether he is doing so –
 - (i) under the terms of a contract;
 - (ii) under an enactment and if so which; or
 - (iii) on some other basis and if so what that basis is; and
- (b) if the claim is for a specified amount of money, state –
 - (i) the percentage rate at which interest is claimed;
 - (ii) the date from which it is claimed;
 - (iii) the date to which it is calculated, which must not be later than the date on which the claim form is issued;
 - (iv) the total amount of interest claimed to the date of calculation; and
 - (v) the daily rate at which interest accrues after that date.²⁴³

Berikutan dengan perkara d) Part 16.4 CPR, rujukan boleh dibuat dalam Practice Direction 16, Perkara 8.2:

"Matters which must be specifically set out in the particulars of claim if relied on

8.2 The claimant must specifically set out the following matters in his particulars of claim where he wishes to rely on them in support of his claim:

- (1) any allegation of fraud,
- (2) the fact of any illegality,
- (3) details of any misrepresentation,
- (4) details of all breaches of trust,
- (5) notice or knowledge of a fact,
- (6) details of unsoundness of mind or undue influence,
- (7) details of wilful default, and
- (8) any facts relating to a claim for mitigation expenditure.²⁴⁴

Sama seperti KKM, senarai perkara tersebut adalah tidak menyeluruh dan tidak terhad kepada perkara-perkara yang dinyatakan dalam Part 16 CPR dan Practice Direction 16. Walaupun otoriti atau kes yang dilaporkan di Malaysia mengenai isu perkara yang perlu diplidkan adalah terhad bagi perkara-perkara berikut, tetapi prinsip undang-undang Inggeris masih boleh diguna dalam konteks Malaysia selagi ia tidak bertentangan dengan undang-undang domestik Malaysia. Berikut merupakan beberapa contoh perkara yang perlu diplidkan dalam common law: -

a. Pembelaan ekuiti

Pembelaan ekuiti perlu diplidkan secara khusus bersama-sama fakta penuh tindakan yang ingin dibawa oleh pihak-pihak yang berkenaan. Dalam kes *Sutcliffe v James*⁴⁵, Mahkamah Chancery Division memutuskan sekiranya defendan ingin bergantung kepada hak milik yang saksama dalam suatu tindakan untuk mendapatkan semula tanahnya, defendan mesti memplidkan dakwaannya dalam pernyataan pembelaannya.

b. *Non est factum*

Non est factum adalah suatu pembelaan yang membenarkan seseorang yang telah menandatangani dokumen bertulis, yang pada asasnya berbeza daripada apa yang

dia ingin tandatangani, untuk mengaku bahawa walaupun tandatangan tersebut miliknya tetapi 'itu bukan perbuatannya' dalam rangkuman undang-undang.⁴⁶ Beban pembuktian *non est factum* terletak pada pihak yang ingin menafikan dokumen tersebut. Rujukan boleh dilakukan kepada kes *Gallie v Lee*⁴⁷ di mana Lord Pearson mengatakan bahawa tuntutan *non est factum* sepatutnya diplidkan untuk memberi relief kepada mereka di mana atas sebab kekal atau sementara tidak dapat membaca dan memahami dengan secukupnya surat ikatan atau dokumen lain yang akan ditandatangani olehnya.

3. Analisis dan Pendapat

Berdasarkan maklumat-maklumat di atas, apabila satu pihak ingin membangkitkan kes yang kuat untuk menyangkal sebuah tuntutan atau pembelaan serta sekiranya pihak tersebut mempunyai alasan khusus untuk sebuah pembelaan, dia haruslah memplidkan dan merayu perkara-perkara yang ingin bergantung olehnya. Peruntukan undang-undang mengenai perkara-perkara yang perlu diplid atau dirayu secara khusus dalam pliding mestilah cukup spesifik untuk mencapai keadilan dan kemudahan bagi pihak-pihak seperti mahkamah dan peguamcara dalam sebuah kes telah diutamakan di Malaysia dan United Kingdom. Daripada bacaan peruntukan kedua-dua negara ini, CPR sememangnya mempunyai senarai perkara-perkara yang harus dirayu dengan khusus yang lebih terperinci dan menyeluruh berbanding dengan KMM Malaysia. Dengan adanya senarai perkara yang lebih terperinci dan teliti, ini secara tidak langsung membolehkan peguamcara mempunyai suatu garis panduan yang lebih jelas mengenai perkara yang seharusnya diplidkan berbanding dengan Malaysia. Namun demikian, ia adalah penting untuk mengambil perhatian bahawa perkara yang dinyatakan dalam kedua-dua akta ini adalah tidak terhad kepada apa yang dinyatakan sahaja dan merangkumi perkara-perkara lain yang seharusnya diplidkan. Oleh itu, para pengamal undang-undang wajar untuk memplidkan apa-apa perkara yang relevan dalam pernyataan tuntutan dan pernyataan pembelaan mereka dengan terperinci, khusus dan menyokong fakta serta butiran-butiran mereka dengan undang-undang yang relevan.

Dalam kegagalan untuk memplidkan perkara yang perlu diplid atau dirayu dengan khusus, satu-satunya cara yang boleh dilakukan oleh pihak yang ingin untuk membangkitkan perkara yang tidak dirayu adalah untuk meminda pliding mereka⁴⁸.

PEMBATALAN SEBUAH PLIDING DAN PENGENDORSAN ATAS ALASAN PENYALAHGUNAAN PROSES MAHKAMAH

Bawah Aturan 18 Kaedah 19 KMM, mahkamah akan membatalkan sebuah pliding dan pengendorsan bawah 4 situasi iaitu: - i) jika kes tersebut adalah remeh dan jelas; ii) jika kausa tindakan yang tidak munasabah; iii) untuk mengelakkan perbicaraan yang tidak mempunyai kebarangkalian untuk berjaya; dan iv) jika tuntutan tersebut adalah mengaibkan, remeh atau menyusahkan atau pembelaan kes tersebut tidak boleh dipertikaikan atau ia adalah suatu penyalahgunaan proses mahkamah. Merujuk kepada *Re Bartlett & Berry's Contract*⁴⁹, aturan ini terpakai kepada keseluruhan atau sebahagian daripada indorsmen pada mana-mana writ, atau mana-mana pliding dan saman pemula. Walau bagaimanapun, untuk tujuan isu ini, hanya Aturan 18 Kaedah 19(d) akan dibincangkan.

1. Pembatalan Sebuah Pliding dan Pengendorsan Atas Alasan Penyalahgunaan Proses Mahkamah di Malaysia

Di Malaysia, Aturan 18 Kaedah 19(1) KMM memeruntukan bahawa: -

“Aturan 18 Kaedah 19(1)

(1) Mahkamah boleh pada mana-mana peringkat prosiding memerintahkan supaya dibatalkan... atas alasan bahawa –

(a) ia selainnya adalah suatu penyalahgunaan proses Mahkamah.”⁵⁰

Penyalahgunaan proses mahkamah adalah tidak didefinisikan dalam KMM atau CPR, tetapi dalam kes *Attorney General v Barker*⁵¹, Lord Bingham telah menjelaskan terma tersebut sebagai “penggunaan proses tersebut untuk tujuan atau dengan cara yang jauh berbeza daripada penggunaan biasa dan betul”. Mahkamah mempunyai bidang kuasa sedia ada untuk mengelakkan daripada penyalahgunaan prosesnya. Prinsip ini telah dibincangkan dalam kes *Raja Zainal Abidin Bin Raja Haji Tachik & Ors v British-American*

*Life & General Insurance Bhd*⁵² di mana mahkamah menjelaskan bahawa Mahkamah Tinggi mempunyai bidang kuasa yang sedia ada untuk mencegah penyalahgunaan prosesnya tidak kira sama ada ia dipohon dengan nyata atau tidak di dalam suatu permohonan di bawah Aturan 18 Kaedah 19 kecuali jika permohonan itu dihadkan semata-mata atas alasan bahawa sesuatu pliding tidak menzahirkan kausa tindakan atau pembelaan yang munasabah, mengikut mana yang berkenaan.

Keputusan yang telah dibuat oleh Mahkamah Agung ini jelas menunjukkan kuasa sedia ada ini sememangnya dimiliki oleh mahkamah selain daripada apa yang diperuntukan dalam mana-mana kaedah dan aturan KKM dan kuasa ini sama sekali tidak terjejas atau berkurangan oleh peruntukkan ini. Kuasa untuk membenarkan atau menolak tuntutan bawah bidang kuasa mahkamah sedia ada ini atas alasan penyalahgunaan prosesnya adalah terletak bawah budi bicara mahkamah⁵³ dan harus dijalankan dengan niat yang baik (*bona fide*)⁵⁴. Pendek kata, penyalahgunaan proses mahkamah boleh dilakukan secara bebas sebagai alasan yang berasingan untuk membatalkan tindakan dan alasan ini tidak bergantung kepada sama ada terdapat sebarang prejudis yang dialami oleh tertuduh atau sama ada tidak ada kemungkinan lagi untuk mempunyai perbicaraan yang adil⁵⁵.

Mahkamah Rayuan di Kuching dalam *Indah Desa Saujana Corp Sdn Bhd & Ors v James Foong Cheng Yuen, Judge, High Court Malaya & Anor*⁵⁶ mengatakan kategori kelakuan yang menyebabkan suatu tuntutan sebagai penyalahgunaan proses adalah luas tetapi bergantung kepada fakta kes serta mengambil kira kepentingan awam dan kepentingan keadilan.

2. Pembatalan Sebuah Pliding dan Pengendorsan Atas Alasan Penyalahgunaan Proses Mahkamah di United Kingdom

Di United Kingdom, mahkamah mempunyai kuasa bawah Part 3 CPR The Court's Case Management Powers untuk menjalankan pengurusan kes yang aktif. Part 3.4 (2) Civil Procedure Rules adalah ditetapkan seperti berikut:

“Power to strike out a statement of case
3.4

...

- (2) The court may strike out a statement of case if it appears to the court –
- (a) that the statement of case discloses no reasonable grounds for bringing or defending the claim;
 - (b) that the statement of case is an abuse of the court's process or is otherwise likely to obstruct the just disposal of the proceedings; or
 - (c) that there has been a failure to comply with a rule, practice direction or court order.”

Perkataan “strike out” bermaksud “the court ordering written material to be deleted so that it may no longer be relied upon”⁵⁷. Aturan ini memberikan kuasa kepada mahkamah untuk “strike out” pernyataan tuntutan dan pembelaan dengan sepenuhnya atau pada bahagian tertentu dan mahkamah akan memberikan arahan seterusnya. Sama seperti apa yang dibincangkan di atas, Bean J dalam *Madarassy v Nomura International Plc*⁵⁸ menjelaskan bahawa terdapat banyak kategori penyalahgunaan proses mahkamah dan ia adalah tidak terhad. Fungsi mahkamah adalah untuk mencapai keadilan atas pihak dalam perbicaraan dan mahkamah tidak boleh membenarkan prosesnya untuk digunakan sebagai cara untuk mencapai ketidakadilan. Untuk memastikan sama ada suatu kes tersebut adalah suatu penyalahgunaan proses mahkamah, penghakiman yang luas dan berasaskan merit harus digunakan, dengan mengambil kira semua kepentingan awam dan peribadi yang terlibat dan semua fakta kes yang relevan.

Memandangkan undang-undang kedua-dua negara bersetuju bahawa kategori penyalahgunaan proses mahkamah adalah tidak terhad dan boleh terdiri daripada pelbagai kategori, antara kategori yang dimaksudkan tersebut merangkumi:

a. Litigasi semula

Kuasa pembatalan tuntutan oleh mahkamah termasuk keadaan di mana proses tersebut telah dijalankan tanpa niat baik seperti yang diputuskan dalam *Hadi Bin Hassan v Suria Records Sdn Bhd*⁵⁹ tetapi ia tidak dihadkan kepada situasi tersebut sahaja. Litigasi semula atas perkara yang sama yang telah diputuskan oleh mahkamah merupakan salah satu penyalahgunaan proses mahkamah.

Contohnya, dalam *Ashmore v British Coal Corp*⁶⁰, Mahkamah Rayuan mengekalkan keputusan yang telah dibuat oleh Tribunal Perindustrian untuk menolak tuntutan kesamarataan gaji yang sama atas alasan penyalahgunaan proses mahkamah. Hal ini kerana Plaintiff telah meminta kes tersebut untuk dibicarakan semula selepas walaupun kes telah ditolak. Lebih-lebih lagi, isu dalam kes itu telah ditentukan dalam contoh kes-kes yang lain sebelum ini. Di Malaysia pula, *Farlim Properties Sdn Bhd v Goh Keat Poh & Ors*⁶¹, mahkamah memutuskan bahawa kes ini adalah suatu penyalahgunaan proses mahkamah dan plaintiff haruslah dihalang daripada membangkitkan semula perkara sama yang telah dihakimi akhirnya oleh Mahkamah Persekutuan dan Mahkamah Rayuan.

b. Tujuan sampingan ('Improper purposes')

Pengeluaran writ dan pernyataan tuntutan yang tidak berasas atau dalam keadaan di mana plaintiff tidak mengetahui sebarang fakta untuk disokong hujahannya adalah penyalahgunaan proses mahkamah seperti yang diputuskan dalam *Steamship Mutual Undertaking Association Ltd v Trollope and Colls (City) Ltd*⁶². Prinsip ini juga telah diikuti oleh Malaysia dalam *Ng Kian Chong v Saw Seng Kee*⁶³. Sekiranya sebuah tuntutan tidak dibawa dengan niat baik untuk tujuan mendapatkan relief tetapi untuk tujuan sampingan, mahkamah boleh menolak tuntutan atas alasan penyalahgunaan proses mahkamah⁶⁴. Contohnya, mahkamah telah menolak tuntutan dalam *Ansa Teknik (M) Sdn Bhd v Cygal Sdn Bhd*⁶⁵ kerana mendapati niat untuk memalukan defendan. Penyalahgunaan proses mahkamah dengan memalukan defendan juga dapat dilihat dalam *Sivakumar a/l Varatharaju Naidu v Ganesan a/l Retanam*⁶⁶ di mana pernyataan tuntutan mempunyai butiran-butiran yang memalukan defendan tersebut. KKM atau CPR tidak menggariskan unsur-unsur tort perihal penyalahgunaan proses bersampingan. Namun demikian, Gopal Sri Ram dalam *Malaysia Building Society Berhad v Tan Sri General Ungku Nazaruddin b Ungku Mohamed*⁶⁷ telah menjelaskan unsur-unsur penting tort

penyalahgunaan proses adalah: - i) Proses yang diadakan mestilah telah dimulakan; ii) Tujuan untuk memulakan proses itu mestilah mengandungi tujuan lain selain daripada mendapatkan ganti rugi tulen yang ditawarkan oleh proses itu. Dalam erti kata lain, tujuan utama proses itu digunakan mestilah kolateral; dan iii) Plaintiff mestilah mengalami kerosakan atau kecederaan yang tertentu.

3. Analisis dan Pendapat

Terdapat perbezaan antara peruntukan mengenai pembatalan sebuah pliding dan pengendorsan atas alasan penyalahgunaan proses mahkamah di Malaysia dan United Kingdom. Ia dapat dilihat dalam penggunaan perkataan yang digunakan untuk membentuk undang-undang tersebut. Dalam Part 3.4 (2)(b) CPR, penggunaan perkataan "obstruct" telah digunakan dan ia membawa maksud "impede to a high extent"⁶⁸. Ini bermaksud mahkamah tidak akan membatalkan atau mengetepikan pernyataan tuntutan atau pembelaan semata-mata kerana ia membangkitkan beberapa isu yang tidak relevan atau sebaliknya mempunyai beberapa ketidak kemas dalam pliding. Namun demikian, keadaan sedemikian dapat diselesaikan sekiranya mahkamah telah memberikan suatu "unless order". Penggunaan "unless order" biasanya akan dipohon oleh pihak-pihak dalam suatu prosiding sekiranya salah satu pihak gagal untuk memberikan maklumat yang telah diminta sebelum ini. Peruntukan KKM Malaysia adalah berbeza dan ini telah mengenakan soalan bahawa adakah mahkamah di Malaysia akan menggunakan pendekatan yang sama atau tidak.

KESIMPULAN

Sebagai kesimpulan, pihak-pihak akan bergantung kepada pliding mereka untuk menyokong tuntutan mereka dan pliding juga bertindak sebagai dokumen yang akan memaklumkan pilak lain mengenai kes dan tuntutan yang ingin dibawa ke mahkamah. Oleh itu, KKM mahupun CPR mempunyai undang-undang yang berkenaan dengan pliding agar tidak wujud keadaan di mana pihak-pihak dalam kes telah diprejudis. Penulis-penulis artikel ini berpendapat bahawa sekiranya pihak-pihak ingin membawa sebuah tuntutan, pliding yang disediakan tersebut

haruslah memenuhi kehendak dan peruntukan dalam KMM dan otoriti atau kes United Kingdom.

NOTA

- 1 Nasser Hamid, *Pleadings*, Central Law Book, Ampang Jaya, 1996, hlm 12.
- 2 [1974] 1 MLJ 157.
- 3 [1980] 1 All ER 1166.
- 4 Nasser Hamid, *Pleadings*, , Central Law Book, Ampang Jaya, 1996, hlm 15.
- 5 [1987] 1 MLJ 210.
- 6 [2020] 4 MLJ 229.
- 7 [2016] 6 MLJ 635.
- 8 Halsbury's Laws of Malaysia - Civil Procedure (Volumes 7(1) and 7(2)). Malaysia: LexisNexis.
- 9 Halsbury's Laws of Malaysia - Civil Procedure (Volumes 7(1) and 7(2)). Malaysia: LexisNexis.
- 10 Halsbury's Laws of Malaysia - Civil Procedure (Volumes 7(1) and 7(2)). Malaysia: LexisNexis.
- 11 Halsbury's Laws of Malaysia - Civil Procedure (Volumes 7(1) and 7(2)). Malaysia: LexisNexis.
- 12 Nasser Hamid, Central Law Book, Ampang Jaya, 1996, hlm 15.
- 13 Aturan 18 Kaedah 20, Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012.
- 14 Phang Jai Juet, Melvin Tay Yee Shian & Lim Zi-Han, 'Pleading subsequent to reply and defence to counterclaim - Formal application for leave required?', [2017] 6 CLJ xli, hlm 43.
- 15 [2007] 5 CLJ 737.
- 16 Menurut Aturan 18 Kaedah 20, Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012, pliding akan ditutup apabila tamat tempoh 14 (empat belas) hari selepas penyampaian atau apabila tiada jawapan dan cuma pembelaan bagi tuntutan balas, selepas pembelaan kepada tuntutan disampaikan, atau selepas penyampaian pembelaan. Pliding juga akan ditutup selepas tamat tempoh empat belas hari walaupun tidak ada sebarang jawapan dan pembelaan kepada tuntutan balas.
- 17 Phang Jai Juet, Melvin Tay Yee Shian & Lim Zi-Han, 'Pleading subsequent to reply and defence to counterclaim - Formal application for leave required?' [2017] 6 CLJ xli, hlm 44.
- 18 Phang Jai Juet, Melvin Tay Yee Shian & Lim Zi-Han, 'Pleading subsequent to reply and defence to counterclaim - Formal application for leave required?' [2017] 6 CLJ xli, hlm 44.
- 19 [1964] 1 NS 237.
- 20 [2020] MLJU 417.
- 21 [2019] MLJU 919.
- 22 Phang Jai Juet, Melvin Tay Yee Shian & Lim Zi-Han, 'Pleading subsequent to reply and defence to counterclaim - Formal application for leave required?' [2017] 6 CLJ xli, hlm 45.
- 23 1877 35 LT 845.
- 24 1877 35 LT 845.
- 25 Halsbury, S. (2). Halsbury's Laws of England Being Complete Statement of the Whole Law of England. London, Butterworth & Co.
- 26 (1884) 26 Ch D 700.
- 27 [1964] 1 NS 237.
- 28 (1878) 3 QBD 722.
- 29 Halsbury, S. (2). Halsbury's Laws of England Being Complete Statement of the Whole Law of England. London, Butterworth & Co.
- 30 [1987] 1 MLJ 302.
- 31 [2011] 5 MLJ 428.
- 32 [2017] 1 LNS 1832.
- 33 [1996] 2 MLJ 141.
- 34 'Illegality', CLJ translation.
- 35 Aturan 18 Kaedah 8(1) Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012.
- 36 (1884) 51 LJQB 359.
- 37 [2008] 8 MLJ 73.
- 38 [1902] 2 Ir.R 232.
- 39 [1995] 3 MLJ 331.
- 40 [1996] 4 MLJ 233.
- 41 [1982] 3 All ER 415.
- 42 [1994] 2 AMR 1484.
- 43 Part 16.4 Civil Procedure Rules, UK.
- 44 No. 8.2, Practice Direction 16, Civil Procedure Rules, UK. (1879) 40 LT 875.
- 45 J. Beatson, A. Burrows & J. Cartwright, *Anson's Law of Contract*, 29th Edition, Oxford University Press, Great Britain, 2010, hlm 258.
- 46 [1971] AC 1004.
- 47 Superintendent of Land and Surveys (4th Div) & Anor v Hamit Matusin & Ors [1994] 3 CLJ 567.
- 48 (1887) 76 LT 751.
- 49 Aturan 18 Kaedah 19(1) Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012.
- 50 [2000] 1 FLR 759.
- 51 [1993] 3 CLJ 606.
- 52 Kluang Wood Products Sdn Bhd & Anor v Hong Leong Finance Bhd & Anor [1999] 1 MLJ 193.
- 53 Osman Daud (trading under the name and style of RSZ Trading) v Asal Bina Sdn Bhd [2010] 9 MLJ 840.
- 54 Jeyaretnam Joshua Benjamin v Lee Kwan Yew [2001] 2 SLR(R) 831.
- 55 [2008] 2 MLJ 11.
- 56 *Civil Procedure 2008 Volume 1*, London: Sweet & Maxwell, 2008, hlm 65.
- 57 [2006] EWHC 748.
- 58 [1995] 3 MLJ 522.
- 59 [1990] 2 All Er 981.
- 60 [2002] 6 MLJ 171.
- 61 (1986) 33 Build LR 77.
- 62 [1994] 3 MLJ 691.
- 63 Lohrho v Fayed (No.5) [1993] 1 WLR 1489.
- 64 [1989] 2 MLJ 423.
- 65 [2011] 6 MLJ 70.
- 66 [1998] 2 AMR 1666.
- 67 *Civil Procedure 2008 Volume 1*, London: Sweet & Maxwell, 2008, hlm 73.

RUJUKAN

- Ansa Teknik (M) Sdn Bhd v Cygal Sdn Bhd [1989] 2 MLJ 423
- Ashmore v British Coal Corp [1990] 2 All Er 981
- Attorney General v Barker [2000] 1 FLR 759
- Atwood v Chichester (1878) 3 QBD 722
- Beatson, J., Burrows, A. & Cartwright, J. 2010. *Anson's Law of Contract*. 29th Edition. Great Britain: Oxford University Press.
- Belt v Lawles (1884) 51 LJQB 359

- Boustead Trading (1985) Sdn Bhd v Arab Malaysian Merchant Bank Bhd [1995] 3 MLJ 331
- Chartered Bank v Yong Chan [1974] 1 MLJ 157
- Civil Procedure Volume 1. 2008. London: Sweet & Maxwell.
- Coppinger v Norton [1902] 2 Ir.R 232
- Cropper v Smith (1884) 26 Ch D 700
- Dr Shaari Isa & Anor v Tan Sri Harris bin Mohd Salleh [2020] 4 MLJ 229
- Farlim Properties Sdn Bhd v Goh Keat Poh & Ors [2002] 6 MLJ 171
- Ferrel v Secretary of State [1980] 1 All ER 1166
- Gallie v Lee [1971] AC 1004
- Gimstern Corporation (M) Sdn Bhd & Anor v Global Insurance Co Sdn Bhd [1987] 1 MLJ 302
- Hadi Bin Hassan v Suria Records Sdn Bhd [2995] 3 MLJ 522
- Halsbury, S. (2). Halsbury's Laws of England Being Complete Statement of the Whole Law of England. London, Butterworth & Co.
- Haque v Haque [1977] 3 All ER 667
- Hytrac Conveyors Ltd v Convetors International Ltd [1982] 3 All ER 415
- Indah Desa Saujana Corp Sdn Bhd & Ors v James Foong Cheng Yuen, Judge, High Court Malaya & Anor [2008] 2 MLJ 11
- JCT Ltd v Muniandy Nadasan [2016] 6 MLJ 635
- Jeyaretnam Joshua Benjamin v Lee Kwan Yew [2001] 2 SLR(R) 831.
- Jugajorthy Visvanathan & Anor v Pentadbir Tanah Daerah, Daerah Seberang Perai Tengah Pulau Pinang & Ors [2017] 1 LNS 1832
- Kaedah-Kaedah Mahkamah 2012 Malaysia.
- Kluang Wood Products Sdn Bhd & Anor v Hong Leong Finance Bhd & Anor [1999] 1 MLJ 193
- Lohrho v Fayed (No.5) [1993] 1 WLR 1489
- Madarassy v Nomura International Plc [2006] EWHC 748
- Malaysia Building Society Berhad v Tan Sri General Ungku Nazaruddin b Ungku Mohamed [1998] 2 AMR 1666
- Mustafa Bin Osman v Lee Chua & Anor [1996] 2 MLJ 141
- Nasser Hamid. 1996. *Pleadings*. Ampang Jaya: Central Law Book.
- Ng Kian Chong v Saw Seng Kee [1994] 3 MLJ 691
- Norris v Beazley (1877) 35 LT 845
- Novotel Societe d'Investissements et d'Exploitation Hoteliers & Anor v Pernas Hotel Chain (Selangor) [1987] 1 MLJ 210.
- Osman Daud (trading under the name and style of RSZ Trading) v Asal Bina Sdn Bhd [2010] 9 MLJ 840
- Pacific Asia Leasing (M) Sdn Bhd v Senanti Motors Sdn Bhd & Anor (Y.M. Tunku Kamil Ikram, Third Party) [1992] 2 MLJ 364
- Phang Jai Juet, Melvin Tay Yee Shian & Lim Zi-Han. Pleading Subsequent to Reply And Defence To Counterclaim - Formal Application For Leave Required? [2017] 6 CLJ xli.
- Presiden Persatuan Lung Yen Manjung Perak v K&L Family Sdn Bhd [2020] MLJU 417
- Raja Zainal Abidin Bin Raja Haji Tachik & Ors v British-American Life & General Insurance Bhd [1993] 3 CLJ 606
- Ratnam v Cumarasamy & Anor [1964] 1 NS 237
- Re Bartlett & Berry's Contract (1887) 76 LT 751
- Richland Trade & Development Sdn Bhd v United Malayan Banking Corp. Bhd [1996] 4 MLJ 233
- Sa'Amran a/l Atan v Fazlina binti Mihad dan satu lagi [2019] MLJU 919
- Sivakumar a/l Varatharaju Naidu v Ganesan a/l Retanam [2011] 6 MLJ 70
- Steamship Mutual Undertaking Association Ltd v Trollope and Colls (City) Ltd (1986) 33 Build LR 77
- Superintendent of Land and Surveys (4th Div) & Anor v Hamit Matusin & Ors [1994] 3 CLJ 567
- Sutcliffe v James (1879) 40 LT 875
- Tan Ah Tong v Parveen Kaur [2011] 5 MLJ 428
- Tan Seng Hin v Editor of 'See Hua Daily News' [2008] 8 MLJ 73
- Te Cheng Hoi v Peh Im Kweng [1994] 2 AMR 1484
- United Kingdom Civil Procedure Rules.
- Yew Yin Lai v Teo Meng Hai & Anor [2007] 5 CLJ 737
- Tang Jia Yearn* (Pengarang Koresponden)
Pelajar
Fakulti Undang-undang
Universiti Kebangsaan Malaysia
Emel: jyearn01@hotmail.com
- Puteri Aisyah Megat Mohd Azlan
Pelajar
Fakulti Undang-undang
Universiti Kebangsaan Malaysia
Emel: puteriaisyah.azlan@gmail.com
- Shahrul Mizan Ismail
Profesor Madya
Fakulti Undang-undang
Universiti Kebangsaan Malaysia
Emel: shahrulmizan@ukm.edu.my